

Urząd Regulacji
Energetyki

DOKUMENT KONSULTACYJNY

**na podstawie art. 28 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/460 z 16 marca
2017 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych
struktur taryf przesyłowych dla gazu**

Warszawa, dn. 31 sierpnia 2018 r.

Spis treści:

1. Podstawa prawna	3
2. Realizacja.....	4
2.1. Terminy.....	4
2.2. Istotne czynniki niniejszych konsultacji.	4
3. Polski system przesyłowy gazu ziemnego.....	5
4. Konsultacje w zakresie taryfy OGP	6
4.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego.....	6
4.2. Uzasadnienie dla proponowanego poziomu mnożników.	6
4.3. Współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) i art. 15 Kodeksu taryfowego.....	7
4.4. Zastosowanie mnożników i współczynników sezonowych.....	9
4.5. Poziom rabatów w punkcie wejścia do systemu przesyłowego z instalacji LNG - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego.....	10
4.6. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego.....	10
5. Konsultacje w zakresie taryfy EuRoPol.....	11
5.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego.....	11
5.2. Współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) i art. 15 Kodeksu taryfowego.....	12
5.3. Zastosowanie mnożników	12
5.4. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego.....	13
Załączniki:	13

1. Podstawa prawna

W dniu 6 kwietnia 2017 r. wszedł w życie Kodeks taryfowy¹ i od tego dnia jest stosowany, z wyjątkiem przepisów rozdziałów VI i VIII, które są stosowane od dnia 1 października 2017 r. oraz rozdziałów II, III i IV, które będą stosowane od dnia 31 maja 2019 r.

Celem Kodeksu taryfowego jest zharmonizowanie struktur taryf przesyłowych operatorów państw członkowskich oraz wyznaczenie pewnych narzędzi umożliwiających porównanie stosowanych na obszarze UE taryf przesyłowych, przy jednoczesnym zachowaniu elastyczności w wyborze elementów metody wyznaczania ceny referencyjnej umożliwiającej dostosowanie do stopnia dojrzałości konkretnego rynku oraz poziomu złożoności sieci przesyłowej.

W myśl art. 23 ust. 2 pkt 11a ustawy – Prawo energetyczne do zakresu działania Prezesa URE należy m.in. (...) wykonywanie obowiązków organu regulacyjnego wynikających z rozporządzeń przyjętych na podstawie art. 8 oraz art. 23 rozporządzenia 715/2009² (w tym także Kodeksu taryfowego).

Niniejsze konsultacje z organami regulacyjnymi wszystkich bezpośrednio połączonych państw członkowskich UE oraz z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami, w świetle art. 28 Kodeksu taryfowego dotyczą:

- a) poziomu mnożników,
- b) w stosownych przypadkach poziomu współczynników sezonowych i ich obliczeń określonych w art. 15 Kodeksu taryfowego,
- c) poziomów rabatów określonych w art. 9 ust. 2 i art. 16 Kodeksu taryfowego, tj. rabatów na punktach wejścia z terminalu LNG oraz rabatów stosowanych w celu obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej.

Konsultacje są przeprowadzone równocześnie z konsultacjami, o których mowa w art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego, dotyczącymi metodologii ustalania ceny referencyjnej. Podmiotem odpowiedzialnym za przeprowadzenie tych konsultacji – tj. za wykonywanie obowiązków określonych w art. 5, 26 i 27 ust. 1 Kodeksu taryfowego w zakresie: (1) własnej sieci przesyłowej oraz (2) sieci przesyłowej będącej własnością przedsiębiorstwa energetycznego SGT EuRoPol GAZ S.A., zwanego dalej „EuRoPol”, na której Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., zwany dalej „Operatorem” lub „OGP”, pełni funkcję operatora systemu przesyłowego gazowego, zgodnie z decyzją Prezesa URE z dnia 16 lipca 2018 r.

Po zakończeniu konsultacji zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE krajowy organ regulacyjny podejmuje uzasadnioną decyzję dotyczącą aspektów, o których mowa w lit. a)–c) powyżej, biorąc pod uwagę stanowiska organów regulacyjnych bezpośrednio połączonych państw członkowskich.

¹ rozporządzenie Komisji (UE) 2017/460 z 16 marca 2017 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu (Dz. Urz. UE L 72 z 17.03.2017 s. 29),

² rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009 r. s. 36).

2. Realizacja

2.1. Terminy.

Niniejszy dokument został opracowany i opublikowany w ramach konsultacji przeprowadzanych przez Prezesa URE dla taryf dotyczących usług przesyłania paliw gazowych w zakresie (1) sieci przesyłowej będącej własnością OGP oraz (2) sieci przesyłowej będącej własnością EuRoPol.

W procesie konsultacji obejmującym wrzesień i październik 2018 roku możliwe jest przesyłanie uwag przez zainteresowane podmioty do dnia 31 października 2018 roku na adres mailowy nctar@ure.gov.pl.

Po zakończeniu konsultacji Prezes URE, stosownie do postanowień art. 28 ust. 2 i 3 Kodeksu taryfowego, podejmie decyzję co do aspektów, o których mowa w art. 28 ust. 1 Kodeksu taryfowego w zakresie sieci przesyłowej OGP oraz sieci będącej własnością EuRoPol, biorąc pod uwagę stanowiska organów regulacyjnych bezpośrednio połączonych państw członkowskich UE. Decyzja w sprawie konsultowanych aspektów zostanie opublikowana w formie komunikatu Prezesa URE, co nastąpi w terminie do końca marca 2019 r.

Kolejne konsultacje będą przeprowadzane w każdym okresie taryfowym począwszy od daty podjęcia ww. decyzji przez Prezesa URE.

2.2. Istotne czynniki niniejszych konsultacji.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, podejmując decyzję odnośnie zagadnień będących przedmiotem niniejszych konsultacji bierze pod uwagę odpowiedzi otrzymane w ramach konsultacji oraz następujące aspekty:

a) w odniesieniu do mnożników:

- równowagę między ułatwieniem krótkoterminowego obrotu gazem, a zapewnianiem długoterminowych sygnałów dla efektywnego inwestowania w system przesyłowy,
- wpływ na przychody z usług przesyłowych oraz ich odzyskanie,
- potrzebę unikania subsydiowania skrośnego między użytkownikami sieci oraz zwiększenia odzwierciedlenia kosztów poprzez ceny bazowe,
- przypadki ograniczeń w fizycznym przepływie paliwa gazowego i ograniczeń umownych,
- wpływ na przepływy transgraniczne,

b) w odniesieniu do współczynników sezonowych:

- wpływ na ułatwienie ekonomicznego i efektywnego wykorzystania infrastruktury,
- potrzebę lepszego odzwierciedlenia kosztów poprzez ceny bazowe.

Operator jak i EuRoPol uwzględnią decyzję Prezesa URE w sprawie konsultowanych aspektów w kalkulacji taryf dla usług przesyłania gazu, przedkładanych do zatwierdzenia. Postanowienia te będą miały zastosowanie w rozliczeniach z użytkownikami systemu przesyłowego.

3. Polski system przesyłowy gazu ziemnego

Polski system przesyłowy gazu ziemnego składa się w szczególności z systemu przesyłowego będącego własnością OGP i systemu przesyłowego będącego własnością EuRoPol.

OGP posiada koncesję na przesyłanie paliw gazowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, udzieloną decyzją Prezesa URE z dnia 30 czerwca 2004 r. znak: PPG/95/6154/W/2/2004/MS (ze zmianami).

Decyzją z dnia 23 czerwca 2006 r. znak: DPE-47-4(2)/6154/2006/BT (ze zmianami), Prezes URE wyznaczył OGP operatorem systemu przesyłowego gazowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na okres do dnia 31 grudnia 2030 r. Natomiast decyzją z dnia 17 listopada 2010 r. znak: DPE-4720-4(8)/2010/6154/BT Prezes URE, z urzędu, wyznaczył OGP operatorem systemu przesyłowego gazowego na, znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odcinku gazociągu Jamał – Europa Zachodnia, którego właścicielem jest EuRoPol, na okres do dnia 31 grudnia 2025 r.

Na obecny sposób funkcjonowania części systemu przesyłowego będącego własnością EuRoPol wpływ mają także prawa nabyte związane z tzw. kontraktami historycznymi. Zagadnienie to reguluje ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 984) – dalej „ustawa zmieniająca”.

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy zmieniającej, przedsiębiorstwa energetyczne, będące w dniu 3 września 2009 r. właścicielami sieci przesyłowej, zachowały prawo do realizacji umów o świadczenie usług przesyłania paliw gazowych, zawartych przed tym dniem, do czasu ich wygaśnięcia bez możliwości ich przedłużenia. Jednocześnie, w art. 23 tej ustawy przesądzone, iż do umów o powierzenie wykonywania obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej, stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu wygaśnięcia umów, o których mowa w art. 22 tej ustawy (czyli tzw. kontraktów historycznych). Potrzeba wprowadzenia takich zasad wynikała z konieczności ochrony praw nabytych. Rozwiązanie to zostało zaakceptowane w procesie certyfikacji OGP przez Komisję Europejską.

W efekcie, w okresie przejściowym (tj. w okresie obowiązywania historycznych kontraktów na przesyłanie gazu), zarówno Operator jak i EuRoPol, na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, stosownie do posiadanych koncesji kalkulują odrębne taryfy w zakresie własnych sieci przesyłowych i przedkładają Prezesowi URE do zatwierdzenia. W związku z powyższym również konsultacje, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)-c) Kodeksu taryfowego, w okresie przejściowym będą realizowane odrębnie w zakresie taryfy OGP oraz EuRoPol.

Taryfy dla usług przesyłania paliw gazowych na 2019 r. dla ww. Przedsiębiorstw, zostały zatwierdzone z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Ministra Energii z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 640) – dalej „rozporządzenie taryfowe”. Przepisy tego rozporządzenia regulują kwestie rozliczania usług krótkoterminowych i przerywanych odmiennie niż Kodeks taryfowy, którego przepisy w tym zakresie będą stosowane dopiero od dnia 31 maja 2019 r. W związku z tym wyniki pierwszych konsultacji Prezesa URE, o których

mowa w art. 28 Kodeksu taryfowego, zostaną uwzględnione w taryfach na 2020 r. oraz w publikacji dokonywanej przez Operatora na podstawie art. 29 Kodeksu taryfowego, tj. nie później niż 30 dni przed coroczną aukcją zdolności rocznej, która odbędzie się w lipcu 2019 r.

4. Konsultacje w zakresie taryfy OGP

4.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego

W art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego zostały określone dopuszczalne wartości mnożników dla następujących produktów z zakresu zdolności:

- kwartalnych i miesięcznych standardowych produktów z zakresu zdolności – nie mniej niż 1 i nie więcej niż 1,5;
- dobowych i śróddziennych standardowych produktów z zakresu zdolności - nie mniej niż 1 i nie więcej niż 3 (w uzasadnionych przypadkach wartość mnożnika może wynosić mniej niż 1, ale więcej niż 0 oraz więcej niż 3).

Proponowane wartości mnożników dla standardowych produktów z zakresu zdolności przedstawia Tabela nr 1.

Tabela nr 1. Wartości mnożników dla standardowych produktów z zakresu zdolności proponowane na 2020 r.

Usługa przesyłania gazu	Śróddzienna	Dobowa	Miesięczna	Kwartalna
Mnożnik	2,20	2,20	1,45	1,27

Powyższe wartości mnożników mieszczą się w dopuszczalnych przedziałach określonych w Kodeksie taryfowym i będą stosowane zarówno na punktach połączeń międzysystemowych jak i wewnętrznych systemu przesyłowego (dla gazu E i L).

4.2. Uzasadnienie dla proponowanego poziomu mnożników.

Skalkulowane wartości mnożników mają na celu zachęcenie użytkowników systemu przesyłowego do zamawiania produktów długoterminowych, które przyczyniają się do generowania właściwych impulsów w zakresie kierunków rozbudowy systemu przesyłowego, a także do minimalizacji wysokości stawek opłat przesyłowych. Jednocześnie mają one zapewnić uczestnikom rynku możliwość elastycznego korzystania z systemu przesyłowego poprzez dostosowanie rezerwowanej przepustowości w trakcie roku za pomocą produktów o krótszym okresie trwania. Poziom mnożników ma również na celu odzwierciedlenie w cenach produktów krótkoterminowych ewentualnego ryzyka utraconych korzyści z tytułu sprzedaży produktów krótszych niż roczne.

Przyjęcie zbyt niskiego poziomu mnożników skutkowałoby obniżeniem stawek przesyłowych dla produktów krótkoterminowych, a to spowodowałoby zmianę struktury portfela kontraktów, polegającą na zwiększeniu udziału produktów krótkoterminowych. Dla Operatora oznaczałoby to utratę kontroli nad wysokością osiąganego przychodu regulowanego w danym okresie taryfowym. Zredukowanie ceny kontraktów krótkoterminowych do poziomu kontraktów rocznych zwiększyłoby ryzyko finansowe funkcjonowania Operatora i mogłoby narazić go na poniesienie strat finansowych.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia równowagi między - z jednej strony ułatwieniem krótkoterminowego obrotu gazem z drugiej zaś zapewnianiem długoterminowych sygnałów dla efektywnego inwestowania w system przesyłowy, a także dotychczasowe poziomy współczynników korekcyjnych³, stosowanych w aktualnych taryfach na podstawie rozporządzenia taryfowego (do 2019 r. włącznie - *vide* tabela nr 4), zdecydowano się na przyjęcie wartości mnożników z wyższej połowy przedziałów, o których mowa w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego (jak w tabeli nr 1).

4.3. Współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) i art. 15 Kodeksu taryfowego

W celu zwiększenia optymalizacji wykorzystania systemu poprzez generowanie zachęt do korzystania z sieci przesyłowej w okresach mniejszego zapotrzebowania na przepustowość, zgłaszanego przez użytkowników systemu, będą zastosowane współczynniki sezonowe.

Proponowane poziomy współczynników sezonowych dla poszczególnych rodzajów produktów z zakresu zdolności przedstawia Tabela nr 2.

Tabela nr 2. Współczynniki sezonowe proponowane na 2020 r.

Miesiąc\Rodzaj produktu	Śróddzienny	Dobowy	Miesięczny	Kwartalny
Październik	1,02	1,02	1,02	1,09
Listopad	1,10	1,10	1,10	
Grudzień	1,16	1,16	1,16	
Styczeń	1,21	1,21	1,21	1,12
Luty	1,10	1,10	1,10	
Marzec	1,05	1,05	1,05	
Kwiecień	0,99	0,99	0,99	0,90
Maj	0,89	0,89	0,89	
Czerwiec	0,82	0,82	0,82	
Lipiec	0,86	0,86	0,86	0,85
Sierpień	0,83	0,83	0,83	
Wrzesień	0,87	0,87	0,87	

Współczynniki sezonowe zostały obliczone zgodnie z metodologią opisaną w art. 15 Kodeksu taryfowego w oparciu o wolumeny gazu uwzględnione w kalkulacji taryfy na 2019 r. (z wyłączeniem wolumenów gazu przesłanych do punktów wyjścia do PMG). Użyte parametry zostały dobrane w taki sposób, aby iloczyn mnożnika i odpowiedniego współczynnika sezonowego dawał wartość zbliżoną do współczynników korekcyjnych stosowanych dotychczas na podstawie rozporządzenia taryfowego. Szczegółowe obliczenia zostały przedstawione w załącznikach 1-3. W przypadku usług kwartalnych przyjęto wariant, o którym mowa w art. 15 ust. 5 lit a) pkt (i) Kodeksu taryfowego (średnia arytmetyczna poszczególnych współczynników sezonowych stosowanych przez okres trzech miesięcy).

³ Pojęcie „współczynniki korekcyjne” jest stosowane w aktualnych taryfach (do 2019 r. włącznie) ustalanych na podstawie rozporządzenia taryfowego. Odnosząc to pojęcie do siatki pojęciowej Kodeksu taryfowego zauważyć należy, że w praktyce są one iloczynem stosowanych mnożników i współczynników sezonowych, określonych w Kodeksie taryfowym.

Tabela nr 3 przedstawia obliczone poziomy współczynników korekcyjnych stanowiących iloczyn wymienionych powyżej mnożników dla poszczególnych rodzajów produktów krótkoterminowych z zakresu zdolności (Tabela nr 1) oraz współczynników sezonowych (Tabela nr 2), zdefiniowanych w Kodeksie taryfowym.

Tabela nr 3. Obliczone „współczynniki korekcyjne” dla standardowych produktów z zakresu zdolności.

Miesiąc\Rodzaj produktu	Śróddzienny	Dobowy	Miesięczny	Kwartalny
Październik	2,24	2,24	1,48	1,39
Listopad	2,42	2,42	1,60	
Grudzień	2,55	2,55	1,68	
Styczeń	2,66	2,66	1,75	1,42
Luty	2,42	2,42	1,60	
Marzec	2,31	2,31	1,52	
Kwiecień	2,18	2,18	1,44	1,14
Maj	1,96	1,96	1,29	
Czerwiec	1,80	1,80	1,19	
Lipiec	1,89	1,89	1,25	1,08
Sierpień	1,83	1,83	1,20	
Wrzesień	1,91	1,91	1,26	
Średnia	2,18	2,18	1,44	1,26

Wartości współczynników korekcyjnych stosowanych dotychczas na podstawie rozporządzenia taryfowego przedstawia tabela nr 4.

Tabela nr 4. Współczynniki korekcyjne dla standardowych produktów z zakresu zdolności z taryfy na 2019 r.

Miesiąc\Rodzaj produktu	Śróddzienny	Dobowy	Miesięczny	Kwartalny
Październik	2,170	2,170	1,4	1,50
Listopad	2,400	2,400	1,6	
Grudzień	2,635	2,635	1,7	
Styczeń	2,635	2,635	1,7	1,60
Luty	2,380	2,380	1,7	
Marzec	2,480	2,480	1,6	
Kwiecień	2,100	2,100	1,4	1,10
Maj	2,015	2,015	1,3	
Czerwiec	1,950	1,950	1,3	
Lipiec	2,015	2,015	1,3	1,10
Sierpień	2,015	2,015	1,3	
Wrzesień	1,950	1,950	1,3	
Średnia	2,23	2,23	1,47	1,33

Średnia arytmetyczna iloczynów współczynnika sezonowego (tabela 2) i odpowiedniego mnożnika (tabela 1), obliczona zgodnie z art. 13 ust. 2 Kodeksu taryfowego, mieści się w dopuszczalnych przedziałach określonych w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

Przyjęte mnożniki i współczynniki sezonowe pozwalają na zachowanie równowagi pomiędzy wykorzystaniem przez uczestników rynku produktów krótko- i długoterminowych, co korzystnie wpływa na stawki przesyłowe dla wszystkich podmiotów korzystających z polskiego systemu przesyłowego, a także daje sygnały dla efektywnego inwestowania w system przesyłowy. Poziom współczynników sezonowych (jak w tabeli nr 2) został przyjęty z uwzględnieniem konieczności zapewnienia ekonomicznego i efektywnego wykorzystania infrastruktury przesyłowej w ciągu całego roku oraz lepszego odzwierciedlenia kosztów poprzez stawki przesyłowe, mając także na uwadze dotychczasowe poziomy współczynników korekcyjnych przyjętych w taryfie dla 2019 r. (*vide* tabela nr 4).

Założeniem przyjętych wartości mnożników i współczynników sezonowych jest preferowanie kontraktów długoterminowych i kształtowanie stawek w oparciu o zamówione, niezmiennie w ciągu roku, moce długoterminowe. Wynika to ze specyfiki działalności operatora systemu przesyłowego, polegającej na tym, że przesyłanie paliwa gazowego nasila się w tzw. sezonie grzewczym, natomiast koszty magazynowania, przesyłania, konserwacji sieci ponoszone są przez Operatora w ciągu całego roku. Oznacza to, że Operator musi mieć zapewniony dopływ środków finansowych przez cały rok.

Zmiana obecnie stosowanego rozwiązania w zakresie usług krótkoterminowych byłaby niekorzystna z punktu widzenia zawartych przez Operatora umów dotyczących finansowania inwestycji strategicznych i mogłaby być czynnikiem stwarzającym podstawę do ich renegocjowania lub rozwiązania. Należy zauważyć, iż polska sieć przesyłowa w celu zapewnienia dywersyfikacji i bezpieczeństwa dostaw paliwa gazowego wymaga znacznych inwestycji w zakresie jej rozbudowy.

4.4. Zastosowanie mnożników i współczynników sezonowych

Obliczone mnożniki i współczynniki sezonowe będą stosowane na wszystkich punktach wejścia i wyjścia do/z systemu przesyłowego gazu, z uwzględnieniem punktów wejścia/wyjścia do podziemnych magazynów gazu, do rozliczania usług świadczonych na zasadach krótkoterminowych.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu będzie obliczana wg następującego wzoru:

$$Op = Mn * Ws * Ss * Mu * T$$

gdzie:

- Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną),
- Mn – mnożnik,
- Ws – współczynnik sezonowy,
- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [zł/MWh/h za h],
- Mu – moc umowna [MWh/h],
- T – liczba godzin świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h].

4.5. Poziom rabatów w punkcie wejścia do systemu przesyłowego z instalacji LNG - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego

Zgodnie z art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego w punktach wejścia z instalacji LNG (...) można stosować rabat w odniesieniu do taryf przesyłowych opartych na zdolności w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw.

Analizując postanowienia art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego w kontekście polskiego rynku gazu ziemnego zauważyć należy, że rynek ten należy do grupy rynków średniej wielkości o wysokim stopniu uzależnienia od dostaw z jednego kierunku. Krajowe wydobycie gazu ziemnego stanowi ok 27 % krajowego bilansu dostaw gazu ziemnego. Do 2017 roku głównym źródłem pozyskania gazu z zagranicy, pomimo rozbudowy połączeń międzysystemowych na zachodniej i południowej granicy, był kierunek wschodni. Wysoki poziom uzależnienia rynku polskiego od dostaw gazu z jednego kierunku miał znaczący wpływ na poziom cen gazu. Dlatego Terminal LNG jako alternatywne źródło dostaw ma za zadanie wspierać procesy rozwoju konkurencji na rynku gazu. Uruchomienie Terminalu LNG w Świnoujściu stworzyło warunki wejścia na polski rynek gazu podmiotom, które funkcjonują na światowym rynku LNG. Wzrost konkurencji po stronie dostawców gazu służy poprawie pozycji negocjacyjnych spółek obrotu gazem w Polsce.

W związku z powyższym w przypadku punktu wejścia do systemu przesyłowego z Terminalu LNG w Świnoujściu, od momentu rozpoczęcia regazyfikacji tj. od czerwca 2016 r., stosowany jest rabat w wysokości 100 %. Rozwiązanie to zostało wprowadzone głównie przez wzgląd na kluczowe znaczenie terminalu LNG dla:

- zwiększenia bezpieczeństwa dostaw gazu do Polski poprzez dywersyfikację kierunków dostaw oraz zapewnienie dostępu do globalnego rynku gazu - w pełni niezależnego od perturbacji na rynku lokalnym i regionalnym,
- rozwoju konkurencji na krajowym rynku gazu poprzez stworzenie możliwości pozyskania gazu przez dostawców krajowych z nowego źródła.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego (który będzie stosowany od 31 maja 2019 r.), umożliwiających stosowanie rabatu w odniesieniu do taryf opartych na zdolnościach w punktach wejścia z instalacji LNG w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw gazu, utrzymanie rabatu w wysokości 100 % jest również planowane w taryfie na 2020 r.

4.6. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego

Art. 16 Kodeksu taryfowego umożliwia przyjęcie jednego z dwóch rozwiązań w zakresie obliczania cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej. Oba rozwiązania zakładają rabatowanie usług świadczonych na zasadach przerywanych. Różnica pomiędzy wariantami polega na momencie przydzielania rabatu oraz sposobie jego wyznaczenia. W art. 16 ust. 1 - 3 została szczegółowo opisana metoda bazująca na rabacie *ex - ante*, a w ust. 4 uregulowano zasady udzielania rabatu *ex - post*.

Przyjęcie pierwszego rozwiązania skutkuje obliczeniem cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej poprzez pomnożenie cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności ciągłej przez różnicę między 100 % a rabatem *ex-ante*. Rabat ten musi zostać obliczony zgodnie ze szczegółowymi wytycznymi zawartymi w Kodeksie taryfowym.

Do jego obliczenia wykorzystuje się dane prognozowane dotyczące wysokości, czasu trwania i częstości przewidywanych przerw.

Aby prognoza takich danych miała rzeczywiste odniesienie do sytuacji w systemie przesyłowym konieczne jest oparcie analizy o dane historyczne. Dodatkowo, dane takie powinny przedstawiać sytuację w systemie pracującym w możliwie zbliżonych uwarunkowaniach - to znaczy nie powinny pochodzić z odległego przedziału czasowego. W tym kontekście istotne jest, że w ostatnich trzech latach nie odnotowano żadnych przerw usług przerywanych. Natomiast korzystanie z danych wcześniejszych, w związku z dynamicznymi zmianami sytuacji w systemie przesyłowym, prowadziłyby do wniosków nieadekwatnych do aktualnego stanu sieci przesyłowej. W związku z powyższym, skorzystanie z rozwiązań wymaganych przez Kodeks taryfowy przy wyborze stosowania rabatu *ex-ante* prowadziłyby do obliczenia rabatu na nieuzasadnionym poziomie.

Dlatego, możliwy do zastosowania dla usług przerywanych świadczonych w krajowym systemie przesyłowym jest jedynie rabat *ex-post*. Zgodnie z art. 16 ust. 4 Kodeksu taryfowego ma on zastosowanie w przypadku, gdy w systemie nie odnotowano żadnej przerwy w zakresie zdolności spowodowanej ograniczeniami w fizycznym przepływie paliwa gazowego w poprzednim roku gazowym.

W związku z powyższym zakłada się przyjęcie dla wszystkich punktów połączeń międzysystemowych oraz punktów wewnątrzsystemowych jednej metodologii opartej na zastosowaniu rabatu *ex-post*. Biorąc pod uwagę dane za lata poprzednie, z których wynika, iż prawdopodobieństwo przerywania usługi świadczonej na zasadach przerywanych jest bardzo niewielkie, rabatowanie cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanych po ewentualnym fakcie przerywania usługi przesyłowej wydaje się uzasadnione.

Na podstawie art. 16 ust. 4 Kodeksu taryfowego rekompensata ta będzie zatem równa trzykrotności ceny bazowej (stawki) dobowego standardowego produktu z zakresu zdolności ciągłej.

5. Konsultacje w zakresie taryfy EuRoPol

5.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego

Proponuje się zastosować w przyszłych taryfach (począwszy od roku 2020) mnożniki dla produktów krótkoterminowych, przedstawione w Tabeli nr 5. Dla porównania w Tabeli nr 6 przedstawiono wartości współczynników korekcyjnych stawki taryfowej (ceny referencyjnej), w wysokości ustalonej w taryfie na rok 2019. Mnożniki zaproponowane w Tabeli nr 5 stanowią najniższe wartości współczynników korekcyjnych z taryfy na 2019 r. Należy podkreślić, że do sieci przesyłowej EuRoPol nie są przyłączeni odbiorcy końcowi ani magazyny gazu. W zakresie przepustowości objętej tzw. kontraktami historycznymi rozliczenia z odbiorcami są prowadzone przez EuRoPol, natomiast w pozostałym zakresie przez Operatora.

Tabela nr 5. Wartości mnożników dla produktów krótkoterminowych korygujące stawki opłat (ceny referencyjne) za wejście do lub wyjście z sieci EuRoPol, proponowane na 2020 r.

Usługa przesyłania gazu	Śróddzienna	Dobowa	Miesięczna	Kwartalna
Mnożnik	1,95	1,95	1,30	1,10

Powyższe wartości mnożników mieszczą się w dopuszczalnych przedziałach określonych w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

Tabela nr 6. Współczynniki korekcyjne ustalone w taryfie na rok 2019.

Miesiąc	Współczynniki korekcyjne stawek (S _s) opłat za wejście do lub wyjście z sieci EuRoPol dla usług krótkoterminowych:			
	śróddziennych	dobowych	miesięcznych	kwartalnych
Październik	2,17	2,17	1,40	1,60
Listopad	2,40	2,40	1,60	
Grudzień	2,635	2,635	1,70	
Styczeń	2,635	2,635	1,70	1,60
Luty	2,38	2,38	1,70	
Marzec	2,48	2,48	1,60	
Kwiecień	2,10	2,10	1,40	1,10
Maj	2,015	2,015	1,30	
Czerwiec	1,95	1,95	1,30	
Lipiec	2,015	2,015	1,30	1,10
Sierpień	2,015	2,015	1,30	
Wrzesień	1,95	1,95	1,30	

Zastosowane rozwiązanie, podobnie jak w przypadku taryfy OGP, zapewni równowagę pomiędzy umożliwieniem krótkoterminowego obrotu gazem z jednej strony i długoterminowymi sygnałami dla efektywnego inwestowania w system przesyłowy z drugiej.

5.2. Współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) i art. 15 Kodeksu taryfowego

W związku z postanowieniami art. 13 ust. 2 Kodeksu taryfowego nie przewiduje się stosowania współczynników sezonowych, o których mowa w art. 15 Kodeksu taryfowego.

Takie podejście wynika z względnie stabilnego poziomu przepływu gazu w sieci EuRoPol odnotowanego w poszczególnych miesiącach roku gazowego. Uśrednione dla lat 2015-2017 odchylenia miesięcznych wielkości przepływu gazu od średniej całorocznej wynosiły tylko ok. +/- 6 %.

5.3. Zastosowanie mnożników

Proponowane mnożniki będą stosowane na wszystkich punktach wejścia i wyjścia do/z systemu przesyłowego gazu należącego do EuRoPol, do rozliczania usług świadczonych na zasadach krótkoterminowych.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu będzie obliczana wg następującego wzoru:

$$Op = Mn * Ss * Mu * T$$

gdzie:

Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną),

- Mn – mnożnik,
Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [zł/MWh/h za h lub zł/MWh/dobę za dobę],
Mu – moc umowna [MWh/h lub MWh/dobę],
T – liczba godzin lub dób świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h lub doba].

5.4. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego

Analogicznie jak w przypadku wskazanym powyżej w punkcie 4.6 zakłada się przyjęcie dla sieci przesyłowej będącej własnością EuRoPol jednej metodologii opartej na zastosowaniu rabatu *ex post*. Biorąc pod uwagę dane za lata poprzednie, z których wynika, iż prawdopodobieństwo przerwania usługi świadczonej na zasadach przerywanych jest bardzo niewielkie, rabatowanie cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanych po ewentualnym fakcie przerwania usługi przesyłowej wydaje się uzasadnione.

Na podstawie art. 16 ust. 4 Kodeksu taryfowego rekompensata ta będzie zatem równa trzykrotności ceny bazowej (stawki) dobowego standardowego produktu z zakresu zdolności ciągłej.

Załączniki:

Tabela nr 1. Kalkulacja współczynników sezonowych dla dobowych usług przesyłania gazu na 2020 r. (art. 15 kodeksu taryfowego).

Tabela nr 2. Kalkulacja współczynników sezonowych dla miesięcznych usług przesyłania gazu na 2020 r. (art. 15 kodeksu taryfowego).

Tabela nr 3. Kalkulacja współczynników sezonowych dla kwartalnych usług przesyłania gazu na 2020 r. (art. 15 kodeksu taryfowego).